

MAKROEKOMSKI KAZALCI VLAD RS (od leta 2005 do leta 2018)

Višja in kvalitetna gospodarska rast je eden od ključnih pogojev izboljšanja javnih financ, povečevanja blaginje in kvalitete življenja ljudi, sedanje in prihodnjih generacij.

Slovenija v času vlade Mira Cerarja beleži rekorde. Rastemo precej hitreje od povprečja Evropske Unije. Rastemo (relativno glede na evro območje) tudi najbolje v primerjavi z vsemi dosedanjimi vladami, ki so delovale v sistemu EUR. To je bil cilj že takrat, ko smo šli v EU.

Glede primerjave z dosedanjimi vladami smo pridobili primerljive informacije na podlagi podatkov EUROSTAT.

Primerjali smo makroekonomske kazalce:

1. Povprečno letno povečanje BDP (v odstotku začetne vrednosti)
 2. Povprečno letno povečanje nezaposlenosti (v odstotku začetne vrednosti)
 3. Povprečno letno povečanje skupne zadolženosti vseh domačih sektorjev (v odstotku začetne vrednosti)
 4. Povprečno letno povečanje življenjskih stroškov (v odstotku začetne vrednosti)
- Vse primerjave so narejene relativno glede na evro območje. Na takšen način so nevtralizirani (med vladami) različni zunanji pogoji gospodarjenja

TABELA 1: MAKROEKONOMSKI KAZALCI VLAD RS, KI DELUJEJO V OBDOBJU EUR*

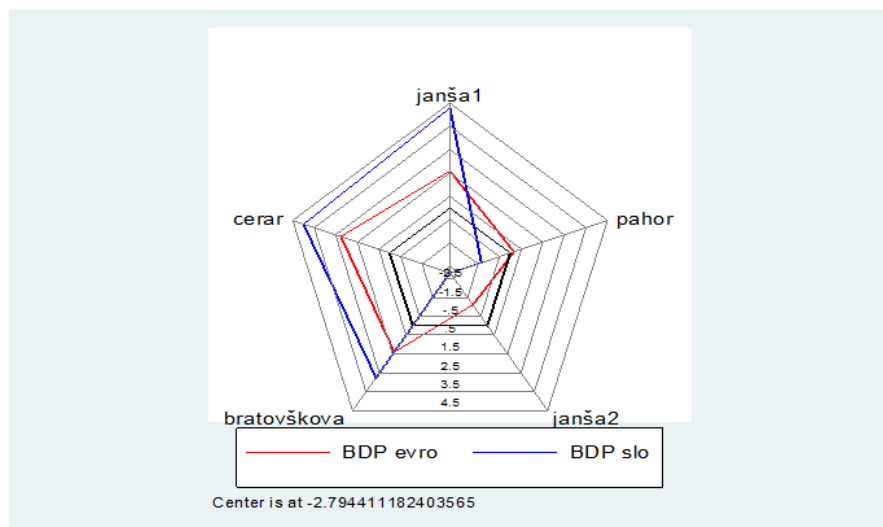
Slovenija- EURO	Rast BDP	Nezaposlenost	Zadolženost	Življenjski stroški	Povprečje
Janša1	1	2	5	5	3,25
Pahor	4	5	4	2	3,75
Janša2	5	4	2	4	3,75
Bratušek	3	3	3	3	3,00
Cerar	2	1	1	1	1,25

LEGENDA: 1 = prvo mesto, 2 = drugo mesto, 5 = peto mesto

Na podlagi podlagi TABELE št. 1 je razvidno, da je daleč najuspešnejša vlada Mira Cerarja, na drugem mestu je vlada Alenke Bratušek, na tretjem mestu je vlada Janeza Janše (prvo obdobje, ko se je napihnil balon), zadnje mesto pa delita vladi Janeza Janše (v drugem obdobju) in vlada Boruta Pahorja, ker je zamudila čas za sankcijo bank in gradbeništva.

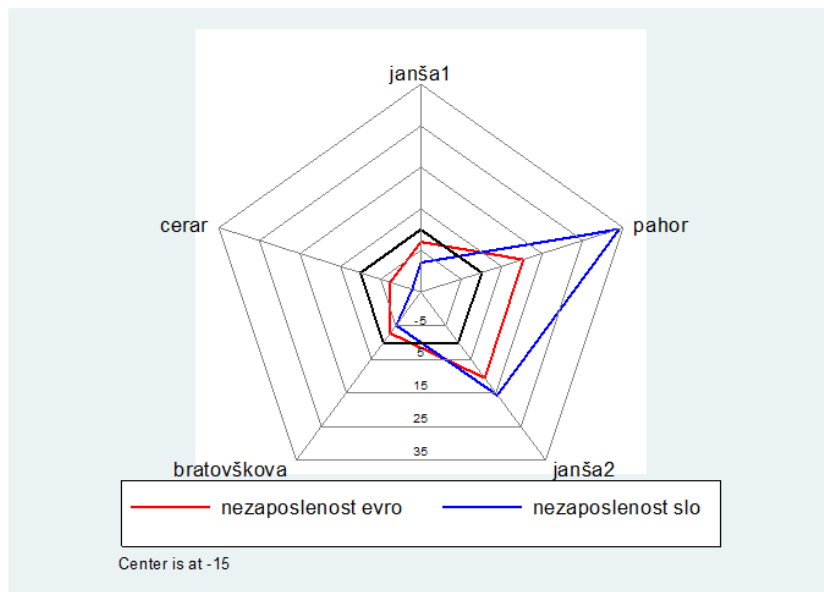
Osnovni podatki EUROSTAT-a iz katerih so dobljeni v tabeli prikazani rezultati so prikazani na slikah.

SLIKA 1: Povprečno letno povečanje BDP (v odstotku začetne vrednosti)

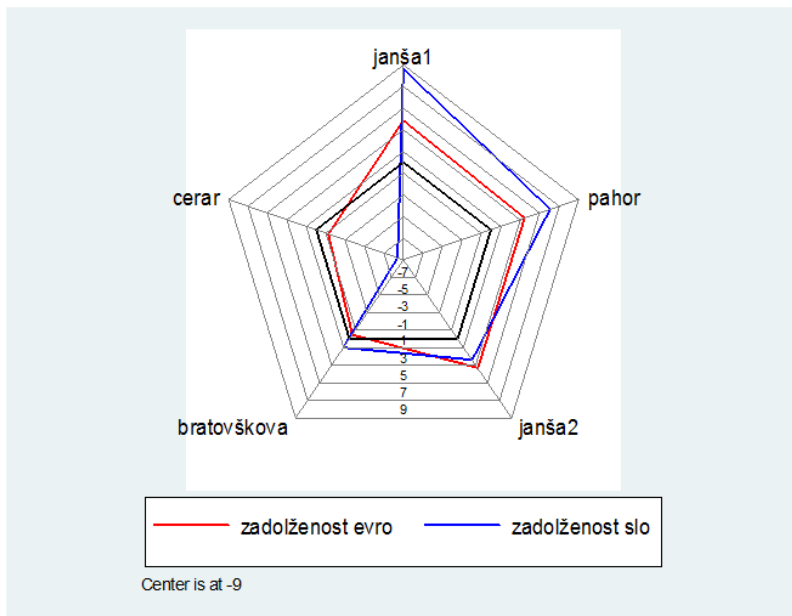
Vir, podatki EUROSTAT; obdelava EIPF

SLIKA 2: Povprečno letno povečanje nezaposlenosti (v odstotku začetne vrednosti)

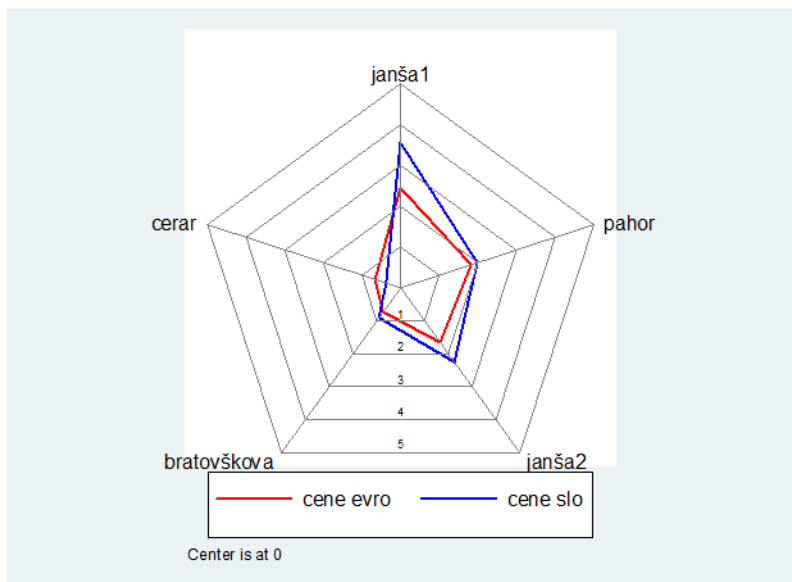
Vir: podatki EUROSTAT; obdelava EIPF

SLIKA 3: Povprečno letno povečanje skupne zadolženosti vseh domačih sektorjev (v odstotku začetne vrednosti)

Vir: podatki EUROSTAT; obdelava EIPF

SLIKA 4: Povprečno letno povečanje življenjskih stroškov (v odstotku začetne vrednosti)

Vir: podatki EUROSTAT; obdelava EIPF

KOMENTAR:

Glede kvalitete rasti je izjemno pomembno, da gledamo in spremljamo gospodarstvo, finančni sektor in državo kot celoto, to je na ravni vseh dejavnosti, skladno in razvojno naravnano ter časovno dolgoročno tudi izven okvira mandata naše vlade.

Glede gospodarske rasti, vlada daje s svojimi aktivnostmi zelo pomembne signale ljudem, podjetjem, bankam oz. vsem tržnim udeležencem.

Kateri so to signali in aktivnosti?

Gospodarno in skrbno upravljanje s proračunskim denarjem (na primer: preudarno nadaljevanje javnofinančne konsolidacije) in odločanje o ključnih prioritetah, ki smo si jih zadali pri proračunskem načrtovanju, le- ti so znanost, varnost, zdravje, in infrastruktura, ki imajo visoke multiplikatorje gospodarske rasti. Slovenija dolg upravlja učinkovito. Sedaj plačujemo letno več kot 250 mio manj obresti.

Izvozna učinkovitost in črpanje EU sredstev (večje izvozne spodbude). Poleg rasti tujega povpraševanja s strani naših trgovinskih partneric, je izjemno pomembno, da se občutno že nekaj let izboljšuje tudi izvozna učinkovitost.

Neposredno izvajanje učinkovitih investicij na področju javne infrastrukture: na primer HE Brežice (ki je pričela z obratovanjem septembra lansko leto) in drugi tir, ki imajo visoke multiplikatorje gospodarske rasti ter spodbujanje tujih investicij in domačih investicij. Vlada je ravno te dni sprejela načrt razvojnih programov za HE Mokrice, ki bo predvidoma pričela z obratovanjem leta 2022.

Razvoj turizma. Postaja še bolj pomembna panoga.

Ustrezna zakonodaja in izvajanje regulacije na vse področjih. Na primer, paket treh zakonov s področja gradenj in urejanja prostora. Bistvo nove zakonodaje je prav v racionalnejših in krajših postopkih.

Politična stabilnost: V treh letih in pol vlade Mira Cerarja smo, torej Slovenci, pokazali kakšen preobrat je možno narediti kadar vlada zagotavlja politično stabilnost in ima pred očmi predvsem eno - dobrobit ljudi. Ob tem nam je v veliki meri uspelo vrniti v politiko kulturo dialoga in odpraviti politiko delitev in izključevanja. Promoviranje političnega približevanja radikalno nestrpnim do migrantov itd., bi imelo za Slovenijo slabe posledice. EU komisija na primer že grozi Madžarski in Poljski s sankcijami, na primer z odvzemom EU sredstev.

Dolgoročna vizija: Takšna vizija od Slovenije zahteva, da se lotevamo projektov na daljši rok kot je mandat ene vlade. Nekaj kar v mandatih prejšnjih vlad žal ni bila nujno praksa.

Vse te aktivnosti so zaznale tudi **mednarodne bonitetne hiše**, ki so bonitetne ocene naše države, RS Slovenije, pomembno izboljšale in jih še izboljšujejo kar pozitivno vpliva na banke in vse tržne udeležence.

OBRAZLOŽITEV:

- Poudariti želim, da široko zasnovana in visoka gospodarska rast za to vlado ni zgolj statistična kategorija. Gospodarska rast mora služiti ljudem, njihovem življenjskemu standardu in kvaliteti življenja. BDP na prebivalca je znašal leta 2014 dobrih 18.000 EUR, danes se že približujemo 23.000 EUR. Mora se poznati tudi na povečevanju neto dohodkov gospodinjestev na prebivalca. Primerjave z ostalimi državami v EU pokažejo, da nam gre tudi po tem kriteriju na bolje v vseh 3 letih in pol te vlade. Še posebej je pomembno, da smo pri tem ohranili dohodkovne neenakosti na nizki ravni in tudi v bodoče bomo skrbeli, da se bo neto razpoložljivi dohodek na člana gospodinjstva povečeval.
- Bruto plače na zaposlenega se letos povečujejo realno za 2,5%, leta 2017 za 1,3%. Pri tem je ključno, da se tudi **produktivnost** v teh letih povečuje visoko nadpovprečno (letos za 2,7%). Povečevanje produktivnosti bo ključno tudi v naslednjih letih tudi zaradi naše demografske slike, ko se bo delež delovno aktivnega prebivalstva (19 do 65 let) zniževal.
- Napovedi konec leta 2013(glej spodaj) in celo spomladi 2014 so bile za Slovenijo zelo slabe (OECD: napoved za 2014 -0,9% gospodarska rast, Ekonomska komisija -0,1% in so temeljile na napačnih informacijah.
- Naše izhodišče je drugačno: Slovenija ima ogromno neizkoriščenega domačega znanja, tradicionalno usposobljeno delovno silo, naravne resurse (les, voda), itd. Zato je najboljša politika za Slovenijo, politika stabilne rasti. Realno smo ocenili, da moramo vztrajati na ukrepih stabilno visoke in široko zasnovane gospodarski rasti, ki omogoča dolgoročno vzdržnost javnih financ (ne na osnovi zgolj omejevanja izdatkov), ki povečuje življenjski standard (zaradi povečevanja zaposlenosti in možnosti izvajanja socialne politike). Nujne reforme izvajamo na »človeški način«, z dovolj časa (Reforme: trg delovne sile, pokojninska, šolstvo, zdravstvo itd.)
- Ukrepi: politična stabilnost, zakonodaja, gospodarno in skrbno upravljanje, spodbujanje investicij, skrbno upravljanje s proračunskim denarjem, spodbujanje investicij(na primer HE na spodnji Savi, HE Brežice, HE Mokrice, Magna, Yaskawa, Summitomo-Lonstroff), lesno predelovalna dejavnost (prihodki se od leta 2014 povečujejo, ogromne rezerve), drugi tir, spodbujanje turizma.
- Z višjo in kvalitetno gospodarsko rastjo zagotavljamo vire financiranja, poleg rasti dohodkov posameznega prebivalca tudi za izboljšanje kakovosti življenja na področjih dolgotrajne oskrbe, pokojninskega sistema, zdravstva, izobraževanja, kulture in boljše javne infrastrukture.

Pripravil:

Dr. Janez Barle, član Statističnega Sveta Republike Slovenije in mednarodni šahovski mojster